

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΕΡΝΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

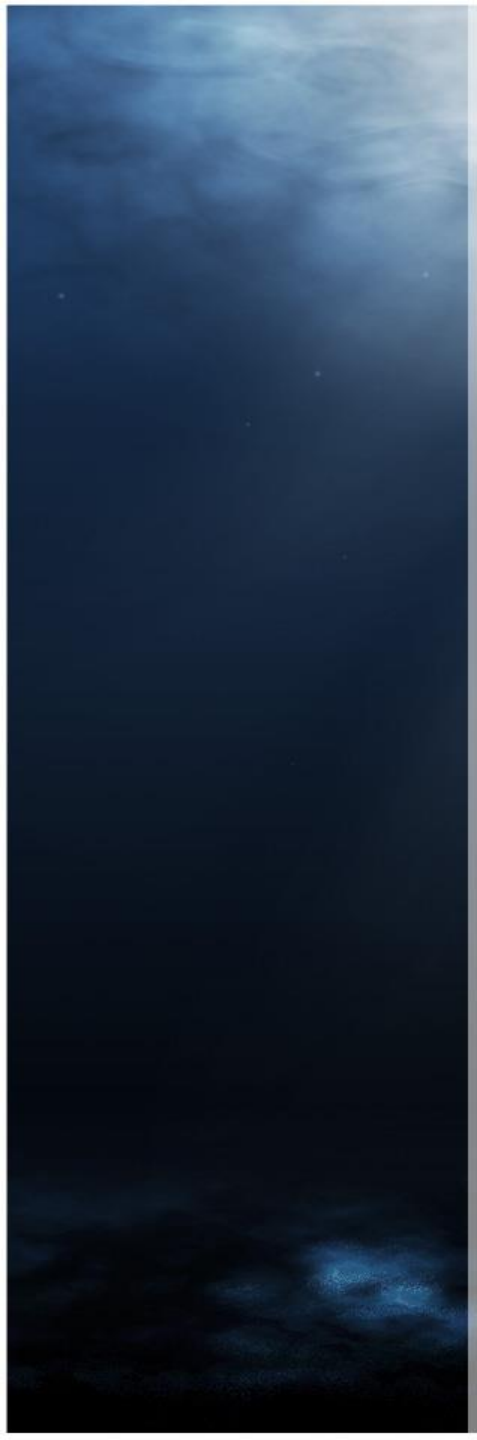
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΔΔΑ - ΚΖ' Εκπαιδευτική Σειρά
Τμήμα Αναπτυξιακών και Περιφερειακών Πολιτικών
Μάθημα 27-ΑΠΠ-09:
«Εθνικές Πολιτικές Ένταξης Ευάλωτων Πληθυσμιακών Ομάδων»
Ενότητα 2 – Αθήνα, 22.6.2021

Δρ. Βιτσεντζάτος Αθανάσιος
Προϊστάμενος Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης
Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου
Απόφοιτος ΙΓ' Εκπαιδευτικής Σειράς ΕΣΔΔΑ

Περιγραφή Μαθήματος & Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

- Ενότητα 1: Τι είδαμε
- Σκοπός και στόχος μαθήματος
- Περιγραφή των ενοτήτων και εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Τα βασικά χαρακτηριστικά του κοινωνικού αποκλεισμού,
- Αίτια και παράγοντες κοινωνικού αποκλεισμού,
- Πληθυσμός και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες,
- Διασύνδεση ΚΑ και φτώχειας,
- Το θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο των πολιτικών καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα.
- ΚΑ και σύγχρονες κοινωνίες - παγκοσμιοποίηση

Ενότητα 2:

- Θεωρητικό Πλαίσιο Β –
Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες,
- Κατηγορίες,
- Περίπτωση των ΡΟΜΑ,
- Περίπτωση των ΑΜΕΑ

Ευάλωτες Ομάδες - Γενικά

- Ο κοινωνικός αποκλεισμός πλήττει κυρίως συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες, στις οποίες εντάσσονται άτομα από τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα και από μειονεκτούσες κοινωνικές ομάδες που, λόγω των ανισοτήτων και των διακρίσεων, αντιμετωπίζουν εμπόδια και δυσκολίες στην εκπαίδευση, την ένταξή τους στην εργασιακή και την κοινωνική ζωή.
- Βιώνουν μόνιμα την κοινωνικοοικονομική ανασφάλεια, έχουν χαμηλά εισοδήματα, υποβαθμισμένο επίπεδο ζωής. Επίσης, αντιμετωπίζουν, γενικότερα, δυσκολίες που δεν τους επιτρέπουν τη συμμετοχή στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή.
- Συνήθως οι πιο συχνές διακρίσεις είναι αυτές που αφορούν άτομα/ομάδες με σωματική δυσπλασία ή αναπηρία όπως και τα άτομα/ομάδες που νοσούν ψυχικά.
- Το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού αφορά στην περιθωριοποίηση και στην αποξένωση ατόμων ή ομάδων στο πλαίσιο της κοινωνίας.
- Όποιος παρεκκλίνει από τις κατευθύνσεις μίας οργανωτικής κοινωνίας μπορεί να υποστεί άμεσες ή έμμεσες μορφές αποκλεισμού. Οι ομάδες που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό ορίζονται ως κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Ευάλωτες Ομάδες-Ορισμός

- Ευάλωτες ή ευπαθείς ή υψηλού κινδύνου ομάδες είναι αυτές που έχουν «περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά ή δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε διάφορους τομείς και επίπεδα να έχουν ποιότητα ζωής (πχ στέγη, εργασία, ικανοποιητικό εισόδημα, εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση κ.ά.)» (ΣτΠ Οδηγός για ευάλωτες ομάδες, 2015:31).
- Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού είναι οι ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και ευρύτερα κοινωνικού αποκλεισμού. Με τον όρο φτώχεια εννοούμε ιδίως, αλλά όχι μόνο, την υλική στέρηση βασικών αγαθών ή υπηρεσιών όπως στέγαση, υγεία, εκπαίδευση, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.
- Οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες καταγράφονται επίσημα από τους κρατικούς φορείς και έχουν έναν ενδεικτικό χαρακτήρα. Στο άρ.4 του Ν.4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις», ορίζονται οι ευπαθείς ομάδες ως «κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων, είτε εξαιτίας σωματικής ή ψυχικής ή νοητικής ή αισθητηριακής αναπηρίας, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας».

Ευάλωτες Ομάδες-Κατηγορίες

- Οι ευπαθείς ομάδες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:
- α) Στις Ευάλωτες Ομάδες, που «η ένταξή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς». Σε αυτές ανήκουν «άτομα με αναπηρίες (σωματικές ή ψυχικές ή νοητικές ή αισθητηριακές), εξαρτημένα/απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί, φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες».
- β) Στις Ειδικές Ομάδες, που βρίσκονται «σε μειονεκτική θέση ως προς την ένταξή τους στην αγορά εργασίας από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια». Σε αυτές ανήκουν ενδεικτικά «οι νέοι άνεργοι, οι άνεργες γυναίκες, οι άνεργοι άνω των πενήντα ετών, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών, γυναίκες θύματα κακοποίησης, οι αναλφάβητοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες».

Στις Ευάλωτες Ομάδες εντάσσονται ενδεικτικά:

Ευάλωτες - Ευπαθής

- Οι μετανάστες, οι πρόσφυγες και οι παλλиноστούντες
- Οι χρόνια άνεργοι
- Οι άποροι – άστεγοι
- ΑΜΕΑ
- Οι ΡΟΜΑ
- Οι μονογονεϊκές οικογένειες
- Μοναχικοί ηλικιωμένοι
- Οι αποφυλακισμένοι

& Ειδικής Κατηγορίας

- Οι (πρώην και νυν) χρήστες ναρκωτικών
- Οι ψυχικά πάσχοντες
- Οι φορείς του AIDS
- Τα θύματα trafficking
- Γυναίκες
- Παιδιά

Ευάλωτες Ομάδες – Γενικά 2

- καθόσον ο κοινωνικός αποκλεισμός από τον οποίον κινδυνεύουν οι ευάλωτες ομάδες είναι συχνά άρρηκτα δεμένος με τον κίνδυνο άνισης μεταχείρισης, **οι περισσότερες ευάλωτες ομάδες υφίστανται διακρίσεις σε διάφορα πεδία της οικονομικής και κοινωνικής ζωής**, όπως στην εργασία, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση, την πρόσβαση σε παροχές και υπηρεσίες.
- Κινδυνεύουν συνεπώς να καταστούν **θύματα διακρίσεων** λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής (μετανάστες, πρόσφυγες, Ρομά), αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης (μακροχρόνια ασθενείς, άτομα με αναπηρία, ψυχικά ασθενείς, οροθετικοί, εξαρτημένοι/απεξαρτημένοι από ουσίες), ηλικίας (άνεργοι άνω των πενήντα, ηλικιωμένοι), οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης (μονογονεϊκές ή πολύτεκνες οικογένειες, φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι), σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου (ΛΟΑΤ+ άτομα).

Ευάλωτες Ομάδες – Γενικά 3

- Η δυσκολία να οριστούν με ακρίβεια οι ευάλωτες ομάδες είναι εξίσου μεγάλη με τη δυσκολία ορισμού του φαινομένου του αποκλεισμού
- Για παράδειγμα, ο Ν.4019/2011, δεν έχει συμπεριλάβει στις ομάδες των ευάλωτων πολιτών: Αστέγους, φτωχούς, θύματα εμπορίας (trafficking), παλιννοστούντες, άτομα που υπόκεινται σε διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, πληγέντες από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές (Μπαλούρδος, 2014).
- Σύμφωνα με μελέτες του Συνηγόρου του Πολίτη, η έννοια των ευάλωτων ομάδων ολοένα διευρύνεται.
- Ευπαθείς ομάδες δεν είναι μόνο τα άτομα με αναπηρία ή οι μακροχρόνια άνεργοι, αλλά όλο και περισσότερες ομάδες ανθρώπων που μέχρι πρόσφατα θα μπορούσαν να διατηρήσουν ένα βιοτικό επίπεδο σχετικά αξιοπρεπές ("*Η Καθημερινή*", 7-3-2017)

Ευάλωτες Ομάδες & Ένταξη

- Η Ένταξη αποτελεί μια εκ των πραγμάτων σύνθετη διαδικασία ενσωμάτωσης ομάδων πληθυσμών που κινδυνεύουν να διαβούν σε συνθήκες υλικής στέρησης ή ακόμη και σε κοινωνικό αποκλεισμό.
- Η διαδικασία εν προκειμένω είναι σημαντική αμφιμερώς:
- Αφενός μπορεί να συμβάλει στη στήριξη ατόμων και κοινωνικών ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο μη αξιοπρεπούς διαβίωσης με πολλές παράπλευρες συνέπειες
- Αφετέρου εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον υπό την έννοια ότι είναι προς το συμφέρον της κοινωνίας να μην αφήνει στο περιθώριο ομάδες πληθυσμού που μπορούν να συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης με ανθρώπινο πρόσωπο.

Ευάλωτες Ομάδες - Γυναίκες

- Υπό προϋποθέσεις οι γυναίκες γίνονται ειδική κατηγορία εις βάρος της οποίας λειτουργούν πολλαπλές διακρίσεις οδηγούμενες στο περιθώριο.
- Αποκλεισμός από την πλήρη συμμετοχή στον οικονομικό και κοινωνικό τρόπο ζωής – τίθεται ζήτημα προσδιορισμού της γυναικείας ταυτότητας
- Ελληνικό Σύνταγμα του 1975 (άρθρο 2 παρ. 4): ανέφερε ότι έλληνες και ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- Άρθρο 5 παρ. 1 Συντάγματος: *«...καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική ζωή της χώρας...»*
- Υποχρέωση της Πολιτείας η παροχή όλων των αναγκαίων μέσων για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του καθενός και η μη παρεμπόδιση της άσκησης των δικαιωμάτων
- Σωρευτική ευάλωτότητα π.χ. γυναίκα μονογονεϊκή οικογένεια (επικρατούσες αντιλήψεις και ανεργία γυναικών)

Ευάλωτες Ομάδες – Κατηγορίες: Μονογονεϊκές Οικογένειες

- Ως «μονογονεϊκή οικογένεια» ορίζεται η οικογένεια εκείνη στην οποία ένας γονιός, χωρίς σύζυγο, ζει με ένα τουλάχιστον ανύπαντρο παιδί εξαρτημένο από αυτόν.
- Οι οικογένειες αυτές μπορεί να διαφέρουν ως προς το μόνο-γονέα (άνδρα ή γυναίκα) και το βαθμό συμμετοχής του απόντος γονέα στη ζωή του παιδιού, να ανήκουν σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις, να έχουν διαφορετικό επίπεδο εισοδήματος, να ανήκουν σε εθνικές ή άλλες ομάδες
- Απογραφή του 2011 στην Ελλάδα, καταγράφηκαν 463.713 μονογονεϊκές οικογένειες, που αντιστοιχούν στο 23,3% του συνόλου των οικογενειών, εκ των οποίων με μητέρα αρχηγό είναι οι 389.292 και με πατέρα αρχηγό είναι οι 74.421 Πηγή: <http://www.statistics.gr/>
- Αυτό που δημιουργεί πρόβλημα και διαφοροποιεί τη μονογονεϊκή οικογένεια, είναι η δυνατότητα της αυτόνομης ύπαρξής της μέσα σε ένα κοινωνικό πλαίσιο οργανωμένο, κατά κανόνα, με βάση το διγονεϊκό μοντέλο: δημιουργεί ψυχολογικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα στα μέλη της, τα οποία μάλιστα εντείνονται όταν η μονογονεϊκή οικογένεια ανήκει σε άλλη εθνότητα ή πολιτισμική ομάδα (Δ. Κογκίδου, 1995)
- Υφίστανται διαφορές στο εισόδημα των μονογονεϊκών νοικοκυριών ανάλογα με το φύλο του μόνου-γονέα και τον τύπο της μονογονεϊκότητας: Οι μόνοι-πατέρες βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση από ότι η μόνες-μητέρες λόγω της ανεργίας που πλήττει ιδιαίτερα το γυναικείο φύλο.

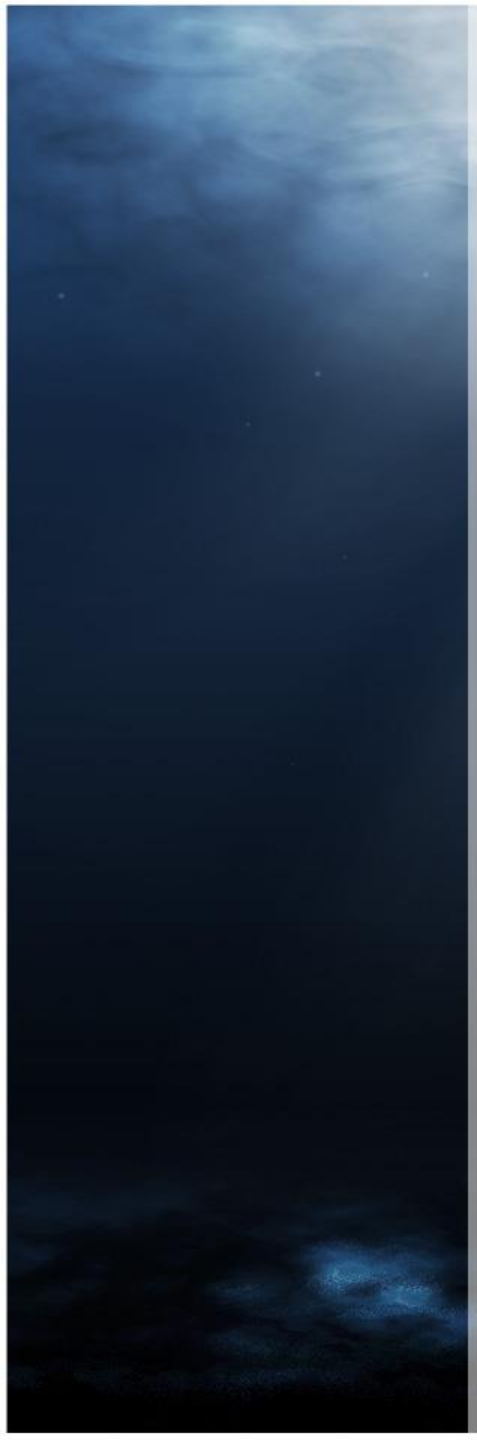
Ευάλωτες Ομάδες - Κατηγορίες

Παιδιά

- Κυρίως αυτά που ζουν στο περιθώριο
- Προηγούμενη ενότητα είπαμε για πτυχή κοινωνικού αποκλεισμού: μη πρόσβαση στην εκπαίδευση
- Πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό έμμεσα από τους γονείς τους
- Οριζόντια κατηγορία (παιδιά μονογονεϊκή οικογένεια, με αναπηρίες, μεταναστών – προσφύγων)
- Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Ελλάδα Οργανώσεις: Χαμόγελο του Παιδιού, UNICEF, Μαζί για το Παιδί κ.α.

Τρίτη Ηλικία

- Συνήθως οι ανάγκες τους καλύπτονται από τα άτυπα δίκτυα, τον ιδιωτικό ή/και τον μη κερδοσκοπικό τομέα, την κρατική πρόνοια.
- Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τρίτη ηλικία:
- Δυσχερής επιβίωση (οι χαμηλοσυνταξιούχοι ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας) – Εδώ εμπλέκεται ο κοινωνικός αποκλεισμός
- Απόρριψη από την νεολαία και εκμετάλλευση

Ευάλωτες Ομάδες: Η περίπτωση των ΡΟΜΑ

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ROMA

- Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η πιο περιθωριοποιημένη κοιν. Ομάδα στην Ελλάδα. Όμως υπάρχει διαφορά οικονομικής και κοιν. Κατάστασης και μεταξύ των τσιγγανικών ομάδων
- Έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ως φυλή (γλώσσα, ενδυμασία) τα οποία αρνούνται να απορρίψουν πολλές φορές ώστε να ενταχθούν στην ευρύτερη κοινωνία και έτσι «γκετοποιούνται».
- 8 Απριλίου Παγκόσμια Ημέρα ROMA (από 8 Απριλίου 1971 – Παγκόσμιο Συνέδριο στο Λονδίνο)
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπ. Εργασίας
- Παρά τις προσπάθειες σε ευρ. Επίπεδο, οι Ρομά βιώνουν διακρίσεις και πολλαπλές μορφές αποστέρησης και αποκλεισμού από δικαιώματα (εκπαίδευση, εργασία, στέγαση, υγεία).

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Νομικό Πλαίσιο

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)
- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΧΘΔΕΕ)
- Οδηγία 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2013, για αποτελεσματικά μέτρα ένταξης των Ρομά στα κράτη μέλη (2013/C 378/01)

Εθνικό Νομικό Πλαίσιο

- Ν.3304/2005 άρθρο 19: Συνήγορος Πολίτη ως φορέας προώθησης της ίσης μεταχείρισης, άρθρο 21: Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης
- άρθρο 4 ν.4368/2016 + ΚΥΑ ΑΠ Δ.23/οικ 14435/1135/29-3-2016 : μαζί με τα παραρτήματα (αρθρ.5 ν.4368/2016) και τις κινητές μονάδες τους: Κέντρα Κοινότητας με Παραρτήματα ΡΟΜΑ
- Άρθρο 42 ν.4230/2016 Ειδική Γραμματεία Ένταξης Ρομά: Οι αρμοδιότητες της στην Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. <https://egroma.gov.gr/>
- Άρθρο 159 - Νόμος 4483/2017 - Προσωρινή μετεγκατάσταση ειδικών κοινωνικών ομάδων: ΚΥΑ Εσωτερικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης, Εργασίας → αλλά με δυσκολίες στην υλοποίηση

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: ρόλος της Τ.Α.

- Τοπικό επίπεδο: Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του θεσμικού πλαισίου της Ε.Ε. (αρχή της επικουρικότητας) και βοηθά στη σταδιακή ένταξη των μεταναστών και προσφύγων στις χώρες υποδοχής.
- εμβάθυνση της διαδικασίας ενσωμάτωσης στην τοπική κοινωνία.
- ένταξη στον ευρύτερο αστικό ιστό
- Κέντρα Κοινότητας με Παραρτήματα ΡΟΜΑ – Χρηματοδότηση ΕΚΤ & ΕΚΤ+
- Σύσταση του Συμβουλίου Ε.Ε., της 9ης Δεκεμβρίου 2013, για αποτελεσματικά μέτρα ένταξης των Ρομά στα κράτη μέλη (2013/C 378/01): κεφ. 3 αφορά στις τοπικές δράσεις: συστάσεις να ενθαρρύνουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, με σεβασμό των αρμοδιοτήτων τους, στην ανάπτυξη τοπικών σχεδίων δράσης ή στρατηγικών ή δέσμης τοπικών μέτρων πολιτικής στο πλαίσιο ευρύτερων πολιτικών κοινωνικής ένταξης, που θα μπορούν να περιλαμβάνουν βασικές γραμμές, σημεία αναφοράς και μετρήσιμους στόχους για την ένταξη των Ρομά

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Εθνική Στρατηγική ΡΟΜΑ

- Οι προϋποθέσεις επίτευξης του στόχου είναι:
 - α) βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στους τρεις τύπους οικισμών έτσι ώστε να είναι εφικτή η σταδιακή κοινωνική τους ένταξη
 - β) ένταξη στον ευρύτερο αστικό ιστό
 - γ) ανάπτυξη υποστηρικτικών πλεγμάτων κοινωνικών παρεμβάσεων στους τομείς της απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής φροντίδας
 - δ) ενδυνάμωση και ενεργή συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα (π.χ στις εκλογές, στα συμβούλια γονέων).
 - ε) διαμόρφωση συνθηκών για την ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου και συναίνεσης, μέσω της κοινωνικής χειραφέτησης και της συμμετοχής των ίδιων των Ρομά και ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών μέσω της δημιουργίας τοπικών δικτύων οργάνωσης.
- στ) εξάλειψη των διακρίσεων και καταπολέμηση των στερεοτύπων
- ζ) εξάλειψη των διαγενεακά «διακριτών» οικισμών / καταυλισμών.
- η) δημιουργία μηχανισμών διασταύρωσης στοιχείων έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι θα ωφεληθούν από μία περιοχή παρέμβασης καθώς υπάρχουν προβλήματα αστικοδημοτικής τακτοποίησης και διπλοεγγραφές.
- θ) καταπολέμηση των αιτιών της παραβατικότητας και της δράσης εγκληματικών συμμοριών σε περιοχές που διαβιούν Ρομά καθώς και της όλο και αυξανόμενης χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών σε νεαρές ηλικίες.
- Πηγή: <https://egroma.gov.gr/>

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Περίπτωση Δομής Ένταξης σε τοπικό επίπεδο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής

ΑΡΧΙΚΗ

ΠΕΡΙ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

FAQS

DOWNLOADS

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

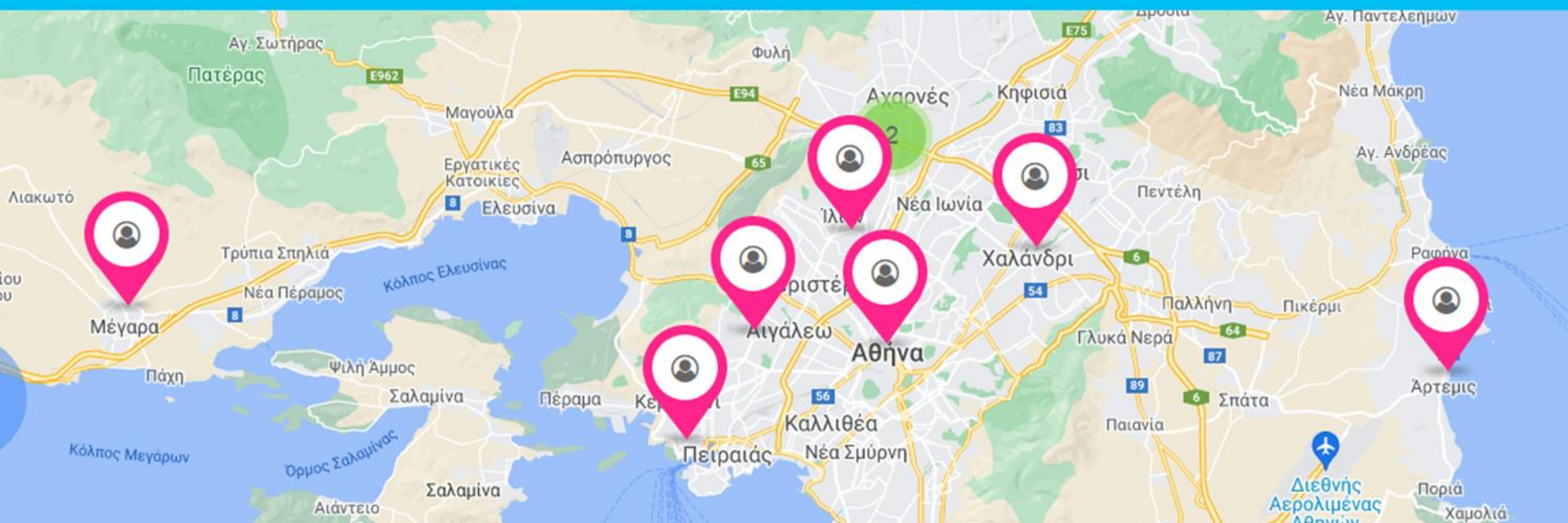
ΘΕΛΩ ΝΑ ΒΡΩ

(αναζητώ ...)

(επιλέγω περιοχή ...)

■ Σε λειτουργία

Αναζήτηση

<http://www.socialattica.gr/eidi-domis/kentro-koinotitas-me-parartima-roma>

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: ΚΚ με Παράρτημα ΡΟΜΑ

- **Ωφελούμενοι**: Πολίτες που διαμένουν στην περιοχή παρέμβασης (κατά προτεραιότητα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας, όπως οι Ρομά κ.α.). Ο στόχος του κέντρου κοινότητας είναι η παροχή υπηρεσιών όπως, υποδοχή - ενημέρωση - υποστήριξη, συνεργασία με υπηρεσίες και δομές (παραπομπές κτλ), παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης.
- Η λειτουργία του κέντρου ΡΟΜΑ αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών όπως, συμβουλευτική, διασύνδεση και παραπομπή σε δημόσιες υπηρεσίες, στήριξη ενδυνάμωση των γυναικών, διευκόλυνση για θέματα προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων, δράση αγωγής υγείας, υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση, πρωτοβάθμια υγειονομική φροντίδα.
- **Στόχος** του έργου είναι η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην χωρική αρμοδιότητα του εκάστοτε Δήμου. Οι άξονες λειτουργίας των παρεχόμενων υπηρεσιών κυρίως είναι:
 - Α) Υποδοχή-Ενημέρωση-Υποστήριξη των πολιτών
 - Β) Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές
 - Γ) Παροχή Υπηρεσιών που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων.

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ:

ΚΚ με Παράρτημα ΡΟΜΑ – Δ.ΑΘ.

ΔΗΜΟΣ_ΑΓΙΑΣ_ΒΑΡΒΑΡΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ
ΒΑΡΒΑΡΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

📍 Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΡΟΜΑ

🏠 Αριστομένους 8 ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ, Τ.Κ. 12351

🕒 9.00-17.00

ΔΗΜΟΣ_ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ (2 ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ
ΔΟΜΕΣ ,2ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΜ ΚΑΙ ΕΝΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΡΟΜΑ)

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

📍 Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΡΟΜΑ

🏠 Αγίου Κωνσταντίνου 14 ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 10431

ΔΗΜΟΣ_ΑΧΑΡΝΩΝ

ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΡΟΜΑ)

ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ

📍 Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΡΟΜΑ

🏠 ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ 87 ΚΑΙ ΜΠΟΣΔΑ ΑΧΑΡΝΑΙ
(ΜΕΝΙΔΙ), Τ.Κ. 13673

- Ίλιον, Μέγαρο, Κερατσίνι – Δραπετσώνα, Αρτέμιδα, Φυλή, Χαλάνδρι)

Πηγή: <http://www.socialattica.gr/eidi-domis/kentro-koinotitas-me-parartima-roma>

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά

- Από τη νέα ΕΣΚΕ 2021 (Εθνική Στρατηγική Κοιν. Ένταξης) του Υπ. Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και ως προς την Εθνική Στρατηγική Κοιν. Ένταξης των Ρομά, συγκρατούμε:
- Παρατηρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο μία μεταστροφή «....από το παραδοσιακό προνοιακό σύστημα της μονοδιάστατης αντιμετώπισης των ακραίων φαινομένων στέρησης της κοινότητας των Ρομά προς την προώθηση της ισότητας, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής τους.....»
- Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2020-2030 συμβαδίζει με τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 12ης Μαρτίου 2021 (2021/C93/01) και του Νέου Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Πλαισίου για την Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά [SWD(2020) 530].
- Επιχειρείται η υιοθέτηση «.....στοχευμένων πολιτικών κοινωνικής ένταξης των φτωχών ατόμων και οικογενειών Ρομά με την πρόσβαση σε γενικές πολιτικές με βάση την αρχή της εξειδικευμένης, αλλά όχι αποκλειστικής, στόχευσης αυτής της ευάλωτης πληθυσμιακής ομάδας.....».

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά

Άξονες ΕΣΚΕ 2021 για Ρομά

Πίνακας 2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Επιχειρησιακός Άξονας	Ομάδα Στόχου	Επιδιωκόμενοι Στόχοι Κοινωνικής Ένταξης
Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά	Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (με έμφαση στους αστέγους)	- Καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας και του προβλήματος έλλειψης στέγης ή πρόσβασης σε προσιτή στέγη. - Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. - Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.
Πρόσβαση σε Υπηρεσίες	Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ΑμεΑ, παιδιά, ηλικιωμένοι, γυναίκες θύματα βίας και κακοποίησης, άστεγοι, άλλες ευάλωτες ειδικές ομάδες (όπως Ρομά)	- Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. - Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. - Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ΑμεΑ μέσω της προώθησης της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και στήριξης της ανεξάρτητης διαβίωσης. - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και των ηλικιωμένων) μέσω της επέκτασης, διεύρυνσης, εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης κοινωνικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, πολυδιάστατων παρεμβάσεων και κοινωνικής καινοτομίας. - Ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα.

Άξονες ΕΣΚΕ 2021 (ενδεικτικά)

8.1 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΤΡΟ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΑΞΟΝΑ, ΕΣΚΕ 2021-2027

1ος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΠΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
Ομάδα στόχος: Γενικός Πληθυσμός, με έμφαση στα Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και Αστέγους			
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ
Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους	Καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας και του προβλήματος έλλειψης στέγης ή πρόσβασης σε προσιτή στέγη.	Μέτρο 1.1.1. Εγγύηση ελάχιστου εισοδήματος	Δράση 1.1.1.1 Εφαρμογή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
	Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού.		Δράση 1.1.1.2 Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπεργίλων
	Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της Οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.	Μέτρο 1.1.2. Πρόσβαση σε στέγη	Δράση 1.1.2.1 Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων χορήγησης επιδόματος στεγαστικής συνδρομής σε ανασφάλιστους υπεργίλους
			Δράση 1.1.2.2 Ένταξη των αστέγων που διαμένουν σε Σεντίνες Μεταβατικής Φυλοξενίας στο πρόγραμμα του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
			Δράση 1.1.2.3 Ένταξη στέγασης
			Δράση 1.1.2.4 Επίδομα ενικού - Στεγαστική αποκατάσταση Ρομά
			Δράση 1.1.2.5 Πρόγραμμα «Στεγαστική Αποκατάσταση Παλιννοστούντων Ομογενών από τις χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης στις Ζώνες Α, Β, Γ & Δ της ελληνικής επικράτειας»
		Μέτρο 1.1.3. Πρόσβαση στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας	Δράση 1.1.3.1 Χορήγηση Έθνικης Δύνταξης
			Δράση 1.1.3.2 Προαιρετική ασφάλιση μακροχρόνιων ανέργων για βελτίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος

Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Λοιπές Δράσεις για Ρομά

- Πρόγραμμα «Κοινωνική Ένταξη και Ενσωμάτωση των Ρομά» (Στόχος Η - Programme B – Roma Inclusion and Empowerment), με πόρους του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ).
- **Διαχειριστής του Προγράμματος** είναι η ΕΥ «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- **Διάρκεια:** 36 μήνες, ολοκλήρωση έως και 31/12/2024. **Συνολικός προϋπολογισμός χρηματοδότησης:** 7 εκ. €
- Το Πρόγραμμα αποτελείται από δυο (2) προκαθορισμένα έργα και τρεις (3) μικρές επιχορηγήσεις.
- <https://egroma.gov.gr/e-o-x/>

Κοινωνική ένταξη και ενδυνάμωση Ρομά Βελτιωμένες συνθήκες ένταξης και ενδυνάμωσης των κοινοτήτων Ρομά

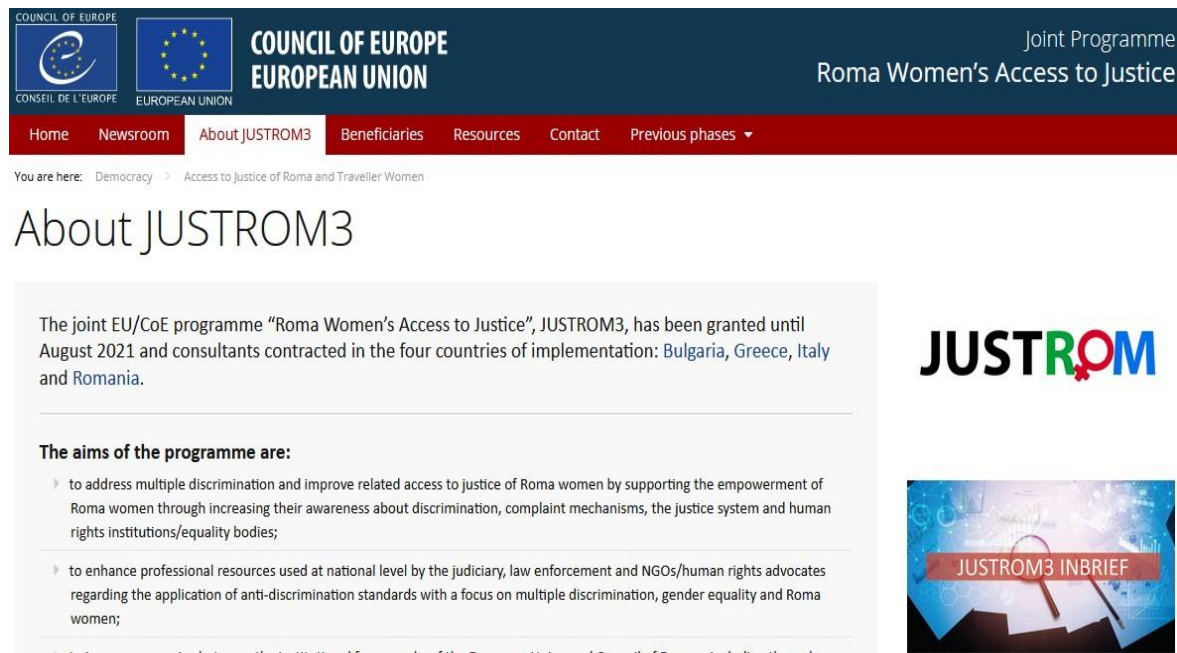
Το πρόγραμμα αποσκοπεί στο να διαχειριστεί τα επείγοντα ζητήματα **στέγασης** των πληθυσμών **Ρομά** σε ένα ολιστικό πλαίσιο(δημιουργία πρότυπου οικισμού/μετεγκατάσταση Ρομά στην Κατερίνη). Η **ενσωμάτωση** των κοινοτήτων Ρομά αγγίζει και γενικότερα ζητήματα **ανεργίας, εκπαίδευσης και υγείας**, καθώς και την προώθηση της **ίσης μεταχείρισης** και σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ρομά. Η εγκαθίδρυση μιας μονάδας TaskForce σε περιοχές υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμών Ρομά θα εξασφαλίσει την αποτελεσματική υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την ενσωμάτωση των Ρομά σε ό,τι αφορά το σύνολο των πολιτικών **κοινωνικής ενσωμάτωσης** (στέγαση, εκπαίδευση, υγεία κτλ.)

<https://www.eeagrants.gr/programmes/programme-h-2/>

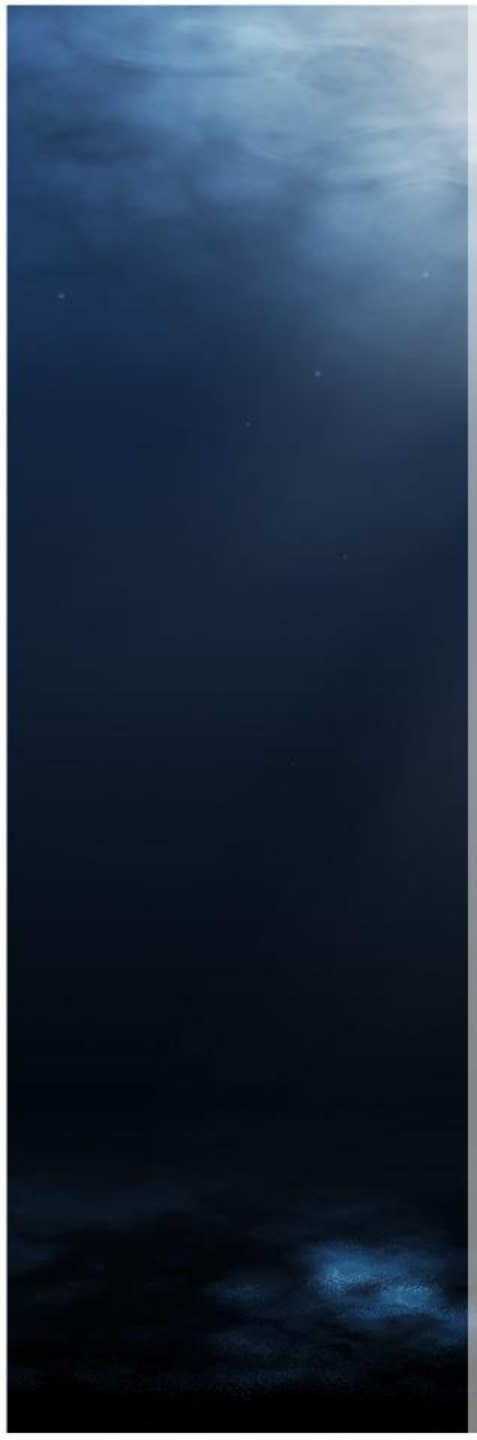
Ευάλωτες Ομάδες – ΡΟΜΑ: Λοιπές Δράσεις για Ρομά 2

- Πρόγραμμα JUSTROM 3
- Το κοινό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης "Πρόσβαση των γυναικών Ρομά στη δικαιοσύνη" (JUSTROM3) αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των πολλαπλών διακρίσεων και στη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών Ρομά στη δικαιοσύνη στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, την Ιταλία και τη Ρουμανία
- <https://rm.coe.int/justrom3-/16809e2021>

The screenshot shows the official website for the JUSTROM3 programme. The header features the logos of the Council of Europe and the European Union, along with the text 'COUNCIL OF EUROPE EUROPEAN UNION' and 'Joint Programme Roma Women's Access to Justice'. A navigation bar includes links for Home, Newsroom, About JUSTROM3, Beneficiaries, Resources, Contact, and Previous phases. Below the navigation bar, a breadcrumb trail reads 'You are here: Democracy > Access to Justice of Roma and Traveller Women'. The main heading is 'About JUSTROM3'. The text states: 'The joint EU/CoE programme "Roma Women's Access to Justice", JUSTROM3, has been granted until August 2021 and consultants contracted in the four countries of implementation: Bulgaria, Greece, Italy and Romania.' Below this, a section titled 'The aims of the programme are:' lists three bullet points: 1) to address multiple discrimination and improve related access to justice of Roma women by supporting the empowerment of Roma women through increasing their awareness about discrimination, complaint mechanisms, the justice system and human rights institutions/equality bodies; 2) to enhance professional resources used at national level by the judiciary, law enforcement and NGOs/human rights advocates regarding the application of anti-discrimination standards with a focus on multiple discrimination, gender equality and Roma women; 3) to increase synergies between the institutional frameworks of the European Union and Council of Europe, including through... To the right of the text is the JUSTROM logo, and below it is a thumbnail for 'JUSTROM3 IN BRIEF'.

<https://pip-eu.coe.int/en/web/access-to-justice-for-roma-women/about-justrom3>

Ευάλωτες Ομάδες: Η περίπτωση των ΑΜΕΑ

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ΑΜΕΑ

- Ορισμός: Ως ΑΜΕΑ νοούνται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία ισότιμα με τους άλλους.
- Νομοθετικό πλαίσιο:
- Η σύμβαση του ΟΗΕ για τα ΑΜΕΑ:
- Βασικές αρχές της κομβικής αυτής Σύμβασης που έχει κυρωθεί και από τη χώρα μας (ν.4488/2017) παρατίθενται δίπλα.
- ν.4512/2018 άρθρο 215 και ν.4549/2018 άρθρο 17 (προνοιακά)
- ΟΠΕΚΑ: 9 παροχές & επιδόματα σε ΑΜΕΑ
- **Αρχές Σύμβασης ΟΗΕ για ΑΜΕΑ:**
- Σεβασμός, αξιοπρέπεια, ατομική ελευθερία και ανεξαρτησία ατόμου
- Μη διάκριση
- Πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ένταξη στην κοινωνία
- Σεβασμός διαφορετικότητας και αποδοχή των ΑΜΕΑ
- Ισότητα ευκαιριών
- Δυνατότητα πρόσβασης
- Ισότητα ανδρών - γυναικών
- Σεβασμός των δυνατοτήτων και της ταυτότητας των ΑΜΕΑ
- Δικαίωμα στην **εκπαίδευση** (άρθρο 24), το δικαίωμα στην **υγεία** (άρθρο 25), το δικαίωμα στην εργασία σε ισότιμη βάση με τους άλλους (άρθρο 27),

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ΑΜΕΑ

- Για την περιγραφή της κατάστασης και των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού στο χώρο των ατόμων με αναπηρίες σημαντικές παραμέτρους αποτελούν ο τρόπος, που τα άτομα αυτά αντιμετωπίζονται, ο βαθμός αναπηρίας που παρουσιάζουν, η στάση των ίδιων των ατόμων με αναπηρίες καθώς και των άλλων απέναντι στην αναπηρία τους (<http://www.disabled.gr>).
- Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) με υπομνήματά της <https://www.esamea.gr/> αναφέρεται σε πλήθος διακρίσεων ή περιθωριοποίησης τις οποίες υπόκεινται τα ΑΜΕΑ στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, για την στάση της κοινής γνώμης έναντι των ΑΜΕΑ, για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ κ.α. ζητήματα
- Βέβαια έχουν γίνει και σημαντικά βήματα, ειδικά στην εκπαίδευση καθώς ιδρύθηκαν Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων που φοιτούν σε αυτά (κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα) και η λειτουργία των μονάδων ειδικής αγωγής (έντονες ελλείψεις). Επίσης δημιουργήθηκαν σχολές σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα με στόχο την κατάρτιση ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (μη επαρκής αριθμός)
- Απασχόληση: η ενημέρωση των ίδιων των ατόμων και των οικογενειών τους γύρω από τις δυνατότητες επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης μπορεί να είναι περιορισμένη. Η άγνοια αυτή οδηγεί στον κοινωνικό και επαγγελματικό αποκλεισμό των ατόμων αυτών, τα οποία παραμένουν κλεισμένα στον εαυτό τους και στο πρόβλημά τους, μη γνωρίζοντας πού να απευθυνθούν και πώς να βοηθηθούν (Η. Κατσουλίδης, 1999).

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ΑΜΕΑ: Παροχές - Επιδόματα ΟΠΕΚΑ

- <https://opeka.gr/atoma-me-anapiria/atoma-me-anapiria-paroches/>

Ο ΟΠΕΚΑ αναλαμβάνει σταδιακά εννέα παροχές και προγράμματα που απευθύνονται σε **άτομα με αναπηρία**:

- α) [Επίδομα κίνησης](#)
- β) [Διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος κ.λπ.](#)
- γ) [Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά αναπηρία](#)
- δ) [Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση](#)
- ε) [Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-παραπληγικών-τετραπληγικών-και-ακρωτηριασμένων-ανασφάλιστων-και-ασφαλισμένων-του-Δημοσίου](#)
- στ) [Ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία \(μεσογειακή – δρεπανοκυτταρική – μικροδρεπανοκυτταρική κ.λπ.\) ή συγγενή αιμορραγική διάθεση \(αιμορροφιλία κ.λπ.\), Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας \(AIDS\)](#)
- ζ) [Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης κωφών και βαρήκων ατόμων](#)
- η) [Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία όρασης](#)
- θ) [Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με εγκεφαλική παράλυση](#)
- ι) [Οικονομική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους](#)

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ΑΜΕΑ: Προσβασιμότητα και ΑμεΑ

- Ως προσβασιμότητα νοείται το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, που επιτρέπει σε όλα τα μέλη της κοινωνίας, χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας και λοιπών χαρακτηριστικών, να μπορούν αυτόνομα, με ασφάλεια και άνεση να μετέχουν στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική δραστηριότητα της κοινωνίας (Ευρ. Σχέδιο Δράσης ΑΜΕΑ)
- τα άτομα με αναπηρίες είναι αποκλεισμένα από μια πληθώρα δραστηριοτήτων της καθημερινότητας (έλλειψη ειδικής ράμπας), αυτή η αδυναμία συμμετοχής στις λειτουργίες της κοινωνίας, οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό
- Ο σχεδιασμός και η οργάνωση των κοινωνικών δραστηριοτήτων, φιλικών, προσβάσιμων και ασφαλών για τα άτομα με αναπηρία, συμβάλλει στην κοινωνική και οικονομική τους ένταξη
- Η δυνατότητα πρόσβασης στα εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στην ψηφιακή ή μη πληροφόρηση, στους εργασιακούς χώρους, στις αθλητικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις, σημαίνει πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και στα κοινωνικά δρώμενα

Ευάλωτες Ομάδες – περίπτωση ΑΜΕΑ: Εθνικό Σχέδιο Δράσης

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 6 Συντάγματος τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική ζωή της χώρας.
- Σε υλοποίηση αυτής της συνταγματικής επιταγής -εγγύησης υπό το πρίσμα ιδίως και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), αλλά και της ειδικής Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (CRPD) ολοκληρώθηκε **τον Δεκέμβριο 2020** το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑΜΕΑ.

Πρόλογος.....	2
Εισαγωγή.....	4
Πυλώνας I: Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία.....	7
Στόχος 1: Ενεργοποιείται και τίθεται σε λειτουργία το δίκτυο του Συντονιστικού Μηχανισμού του ν. 4488/2017 για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία σε όλη την Επικράτεια.....	7
Στόχος 2: Συστήνεται η Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας.....	7
Στόχος 3: Κωδικοποιείται η Εθνική Νομοθεσία για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.....	8
Στόχος 4: Αναβαθμίζουμε τη λειτουργία του Μηχανισμού Αξιολόγησης Αναπηρίας.....	8
Στόχος 5: Εντάσσουμε την Ηλεκτρονική Κάρτα Αναπηρίας στην καθημερινότητα του πολίτη.....	11
Στόχος 6: Παρέχουμε περισσότερες προσβάσιμες υπηρεσίες στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).....	11
Στόχος 7: Συλλέγουμε και αξιοποιούμε δεδομένα στη χάραξη δημόσιας πολιτικής για την αναπηρία.....	12
Πυλώνας II: Προστασία των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία.....	15
Στόχος 8: Ισότητα και Μη-Διάκριση.....	15
Στόχος 9: Γυναίκες με Αναπηρία.....	16
Στόχος 10: Παιδιά με Αναπηρία και Στήριξη της Οικογένειας.....	18
Στόχος 11: Ανεξάρτητη Διαβίωση.....	21
Στόχος 12: Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους.....	23
Στόχος 13: Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους.....	30
Στόχος 14: Εργασία και Απασχόληση για όλους.....	31
Στόχος 15: Ικανοποιητικό Επίπεδο Διαβίωσης και Κοινωνικής Προστασίας.....	35
Στόχος 16: Ισότιμη Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη.....	36
Στόχος 17: Προστασία και Ασφάλεια σε καταστάσεις κινδύνου και εκτάκτου ανάγκης.....	37
Στόχος 18: Ελευθερία, Ασφάλεια και Προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.....	39
Στόχος 19: Προστασία Πολιτών Τρίτων Χωρών και Ασυνοδευτων Ανηλίκων.....	41
Πυλώνας III: Προσβασιμότητα.....	43
Στόχος 20: Προσβασιμότητα στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον.....	43
Στόχος 21: Προσβασιμότητα στις Μεταφορές και Κινητικότητα του Ατόμου.....	46
Στόχος 22: Προσβασιμότητα σε Αγαθά και Υπηρεσίες.....	48
Στόχος 23: Ψηφιακή Προσβασιμότητα.....	49
Στόχος 24: Επικοινωνία, Ενημέρωση, Πρόσβαση στην Πληροφόρηση.....	50
Πυλώνας IV: Συμμετοχή σε κάθε έκφραση της ζωής.....	51
Στόχος 25: Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία, τον ελεύθερο χρόνο και τον αθλητισμό.....	51
Στόχος 26: Συμμετοχή στον πολιτικό και δημόσιο βίο.....	56
Πυλώνας V: Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της Δημόσιας Διοίκησης.....	56

Ευάλωτες Ομάδες –ΑΜΕΑ: Εθνικό Σχέδιο Δράσης - Πυλώνες

- **(I) Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία:** Στόχοι: α) Ενεργοποίηση δικτύου συντονιστικού μηχανισμού ν. 4488/2017 για την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των ΑΜΕΑ σε όλη την επικράτεια β) Σύσταση Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας γ) Κωδικοποίηση και αναμόρφωση εθνικής νομοθεσίας για τα ΑμεΑ δ) Αναβάθμιση λειτουργίας συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης αναπηρίας ε) Ένταξη ηλεκτρονικής κάρτας αναπηρίας στην καθημερινότητα στ) Παροχή περισσότερων προσβάσιμων υπηρεσιών στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ζ) Συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων στη χάραξη σχετικής δημόσιας πολιτικής.
- **(II) Ισότητα και μη διάκριση:** Γυναίκες με αναπηρία, Παιδιά με αναπηρία και στήριξη της οικογένειας, Ανεξάρτητη διαβίωση, Εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους, Ποιοτική δημόσια υγεία για όλους, Εργασία και απασχόληση για όλους, Ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας, Ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, Προστασία και ασφάλεια σε καταστάσεις κινδύνου και σε έκτακτες ανάγκες, Ελευθερία, ασφάλεια και προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, **Προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ασυνόδευτων ανηλίκων**
- **(III) Προσβασιμότητα:** Προσβασιμότητα στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, Προσβασιμότητα στις μεταφορές και κινητικότητα του ατόμου, Προσβασιμότητα σε αγαθά και υπηρεσίες, Ψηφιακή προσβασιμότητα, Επικοινωνία - ενημέρωση - πρόσβαση στην πληροφόρηση
- **(IV) Συμμετοχή σε κάθε έκφανση της ζωής:** Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία, τον ελεύθερο χρόνο, τον αθλητισμό, Συμμετοχή στον πολιτικό και δημόσιο βίο
- **(V) Αφύπνιση της κοινωνίας και της δημόσιας διοίκησης:** Αφύπνιση της κοινωνίας, Ενημέρωση, κατάρτιση και επιμόρφωσης της δημόσιας διοίκησης
- **(VI) Συνέργειες και ανάπτυξη:** Ενέργειες για τα ΑμεΑ με τα άτομα ΑμεΑ, Προσβάσιμος τουρισμός

Ευάλωτες Ομάδες – Αναπτυξιακός
ρόλος ένταξης τους

Ευάλωτες Ομάδες – Αναπτυξιακός ρόλος ένταξης τους

- Είπαμε παραπάνω ότι η διαδικασία της ένταξης συμβάλλει πολλαπλώς: (α) Αφενός μπορεί να συμβάλει στη στήριξη ατόμων και κοινωνικών ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο μη αξιοπρεπούς διαβίωσης, (β) Αφετέρου εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον υπό την έννοια ότι είναι προς το συμφέρον της κοινωνίας να μην αφήνει στο περιθώριο ομάδες πληθυσμού που μπορούν να συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης με ανθρώπινο πρόσωπο **(αναπτυξιακός ρόλος ένταξης τους)**.
- Η άσκηση κοινωνικών πολιτικών – άρα και δημόσιας πολιτικής κοινωνικής ένταξης προάγει την ενεργό συμμετοχή πολιτών, βοηθά στην αναγνώριση και προάσπιση των δικαιωμάτων των ευάλωτων ομάδων, εξαλείφοντας τα όποια εμπόδια για τη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή.
- Η ύπαρξη πολιτικών και προγραμμάτων κοιν. ένταξής τους βοηθά αναπτυξιακά το σύνολο της κοινωνίας (εξεύρεση εργασίας, εκπαίδευση, υγεία, δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, συμπληρωματικότητα και συνέργειες με άλλες ομάδες, πολιτικές, δομές κ.α.)
- Η ένταξη βοηθά και τους ίδιους τους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (στην άσκηση κοινωνικών πολιτικών, στην διασύνδεση και απόκτηση εμπειριών, στην οικονομική διαχείριση προγραμμάτων, στην εξασφάλιση πόρων κ.α.)

Ευάλωτες Ομάδες – Συνέπειες Κ.Α.

- Εν κατακλείδι οι συνέπειες του κοινωνικού αποκλεισμού για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες είναι:
- Οι διακρίσεις που βιώνουν (ψυχολογική βία, υποτίμηση, στερεότυπα, προκαταλήψεις με βάση το φύλο, τη φυλή, την εθνικότητα, το θρήσκευμα, το σεξουαλικό προσανατολισμό κ.α.)
- Παραβατικότητα – εγκληματικότητα: αποτέλεσμα της περιθωριοποίησης
- Η ίδια η φτώχεια μπορεί να είναι συνέπεια του Κ.Α. (από έλλειψη εκπαίδευσης ή εργασίας)
- Ψυχολογικές συνέπειες (οικονομική και συναισθηματική πίεση: ενδοοικογενειακές συγκρούσεις και κοινωνική απόσυρση).

Ευάλωτες Ομάδες – Υγειονομική & Οικονομική κρίση

- Η παγκόσμια υγειονομική κρίση ως συνέχεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, επιτείνει εκ των πραγμάτων τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες σε όλα τα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, διεθνές).
- Ως εκ τούτου, οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού πλήττονται περισσότερο τόσο σε ένταση όσο και σε διάρκεια.
- Αρωγός: Η χρήση νέων τεχνολογιών ως αποτέλεσμα της πανδημίας και η αξιοποίηση τους σε τομείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής (εργασίας, υγεία, εκπαίδευση, δημόσιες υπηρεσίες)
- Παράδειγμα 1: στον τομέα της εργασίας η ευελιξία της τηλεργασίας δημιουργεί νέες προοπτικές για ευάλωτες ομάδες (π.χ. ΑΜΕΑ, πρόσφυγες, Ρομά κ.α.): βοηθά στη βελτίωση βιοτικού τους επιπέδου και στην κοινωνικοποίησή τους
- Παράδειγμα 2: τηλεεκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει στην κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων. Άλλο παράδειγμα και η υγεία (ψηφιοποίηση υπηρεσιών υγείας).

Ευάλωτες Ομάδες – Αποτίμηση

- Εννοιολογικές προσεγγίσεις – Ορισμοί ευάλωτες ομάδες
- Κατηγορίες ευπαθών – ευάλωτων ομάδων
- Ανάλυση κατηγοριών ενδεικτικά (π.χ. γυναίκες, παιδιά, ηλικιωμένοι)
- Μελέτη περίπτωσης ΡΟΜΑ
- Μελέτη περίπτωσης δομής σε τοπικό επίπεδο: Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
- Εθνική Στρατηγική Ένταξης Ρομά
- Μελέτη Περίπτωσης ΑΜΕΑ (νομικό πλαίσιο – ρόλος της ΚτΠ κ.α.)
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης ΑΜΕΑ
- Αναπτυξιακός ρόλος της ένταξης των ευάλωτων ομάδων
- Ευάλωτες ομάδες και Οικονομική – Υγειονομική κρίση

Σας ευχαριστώ θερμά

Δρ. Βιτσεντζάτος Αθανάσιος

Προϊστάμενος Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης

Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

Απόφοιτος ΙΓ' Εκπαιδευτικής Σειράς ΕΣΔΔΑ

a.vitsentzatos@migration.gov.gr